

РЕШЕНИЕ

№ 16636

гр. София, 15.05.2025 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 54 състав, в
публично заседание на 27.01.2025 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Бозуков

при участието на секретаря Десислава В Симеонова и при участието на прокурора Пламен Райнов, като разгледа дело номер **11997** по описа за **2024** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс (АПК) във вр. чл. 1, ал. 1 и ал. 2 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди (ЗОДОВ) и чл. 86, ал. 1 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД).

Образувано е по искова молба на Б. К. А., с ЕГН: [ЕГН], с адрес: [населено място], [улица], чрез адв. Т., преупълномощен от адв. Р. М., със съдебен адрес: [населено място], [улица], ет. 4, против Столична дирекция на вътрешните работи (СДВР), с адрес: [населено място], [улица], представлявана от гл. комисар Л. Н. - директор, с която е предявен иск за обезщетение за претърпени неимуществени вреди - притеснение, стрес, срам и унижение, от действия на служителите на ответника СДВР, осъществени при незаконосъобразното задържане на основание чл. 72 от ЗМВР, в размер на 3 000 /три хиляди/ лева, ведно със законната лихва от денят, следващ датата на влизане в сила на решението, с което се отменя незаконния административен акт - 25.06.2024 г., до окончателното изплащане на сумата, както и направените от ищеца разноски по делото, в т.ч. и договорения адвокатски хонорар.

С исковата молба се твърди, че на 18.11.2022 г., въз основа на Заповед за задържане на налице, с рег. № 513зз-1012 от 18.11.2022 г., издадена от инсп. Т. И. П.-Ш., на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, е задържан ищецът Б. К. А.. Като основание за задържането е посочено, че на 18.09.2022 г., около 19:00 ч., в [населено място],[жк], [улица], на спирка на масовия градски транспорт, срещу паркинга на „Л. Т.“, Б. А. чрез удар с юмрук в областта на лявото око и носа причинил лека телесна повреда, за което е образувано ДП № 186/2022 г., по описа на СДВР за извършено престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12, във вр. с чл. 130, ал. 1 от НК. Задържането е извършено от жилището, в което А. живее със съпругата си и малолетното им дете на адрес: [населено място],

[улица], като в същото е извършено претърсване и изземване. Иззети са два броя мобилни апарати, собственост на А., след което същият е конвоиран с поставени белезници в 6 РУ на СДВР. Там е изпълнена заповедта за задържане, направен е личен обиск на ищеца, като малко по-късно през деня е разпитан и освободен.

С влязло в сила на 24.06.2024 г. Решение № 292 от 17.01.2024г., постановено по АНД № 14197/2023г., по описа на СРС, 110 състав, потвърдено с Решение № 9619 от 24.06.2024 г., постановено по КНАХД № 2115/2024г., по описа на АССГ, XV касационен състав, Заповед за задържане на лице, с рег. № 513зз-1012 от 18.11.2022г., издадена от инсп. Т. И. П.- Ш., е отменена като незаконосъобразна и противоречаща на материалния закон и целта на закона. В посочените съдебни актове изрично е прието, че осъществената принуда спрямо А. е била неоснователна и непропорционална.

В резултат на неправилното и незаконосъобразно задържане на А., както и извършеното в жилището претърсване и изземване, ищецът е претърпял изключително силен емоционален стрес. На А. са причинени неимуществени вреди от незаконосъобразните действия на органите на МВР, които са го задържали, претърсили са жилището, в което живее със съпругата си и малолетното им дете, след което ищецът е конвоиран с поставени белезници в 6 РУ на СДВР. Всички тези действия са извършени срещу А. за престъпление, което не просто не е извършено от него, но няма никакви данни ищецът дори да е възприел като свидетел. От значение бил и фактът, че жилището, в което живеят А., съпругата му и детето им е собственост на родителите на съпругата му, които също са били там, когато ищецът е задържан. Начинът по който е извършено задържането е накарало и доброто име на А. сред съседите му. След случилото се те започнали да го отбягват. След прибирането си от полицейското управление Б. А. се наложило да увещава съпругата си и нейните родители, че не участвал в никакви хулигански действия, че не се занимава с незаконосъобразни действия и въобще няма идея за какво е задържан. Това създавало напрежение, недоверие и конфликт между него ми и съпругата му. Вследствие всичко това, както и силния стрес, преживян от ищеца, той е станал тревожен, напрегнат, раздразнителен, лесно избухвал, не можел да спи спокойно, страдал от безсъние, страдал от главоболие, бил емоционално лабилен, срамувал се пред съседите си за случилото се, а дълго време се е срамувал и не е можел да общува спокойно с родителите на съпругата си.

След силния стрес и преживените срам и унижение пред близки и съседи от това да бъде арестуван и изведен от жилището си с белезници като най-големия престъпник Б. А. е ограничил социалните си контакти. Съседите му гледали със съмнение на него и го отбягвали.

Ответникът - Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител, в представения писмен отговор оспорва изцяло исковите претенции. Твърди, че по отношение на ищеца е издадена заповед за задържане № 513зз-1012 от 18.11.2022 г., на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР. Процесният акт е издаден с оглед налични данни за съпричастност към извършено престъпление по чл. 131, ал. 1, т. 12 от НК. По случая е било образувано и ДП № 186/2022 г. по описа на СДВР. Установено е, че посоченият административен акт е бил отменен от СРС.

За полицейския орган, прилагащ разпоредбите на ЗМВР за задържането не е предвидено да са събрани доказателства, установяващи по категоричен начин вина на лицето, предполагаем извършител на престъпление. Преценката за осъществяване на задържането е въпрос на оперативна конкретния случай, законосъобразността и целесъобразността на принудителната мярка. Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР предполагала наличието на данни, от които може да се направи основателно предположение, че конкретно лице е извършило престъпление, като няма законово изискване тези данни да са доказани. Доказването безспорността на извършеното престъпление и точната му правна квалификация се извършвали в досъдебното

производство.

Разпоредбата на чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР регламентирала правомощията на полицейския орган да задържа в специални помещения за срок от 24 часа лица, по отношение на които е налице някое от изчерпателно изброените в т. 1 до т. 8 обстоятелствата. Разпоредбата на т. 1 на 72, ал., т. 1 от ЗМВР, послужила като правно основание за издаване на оспорената заповед, регламентирала хипотезата на задържане за срок от 24 часа при наличие на данни за извършено престъпление. За да се приложи тази норма било достатъчно наличието на данни за извършено престъпление, както и данни това престъпление да е извършено именно от задържаното лице. Понятието "данни" по смисъла на ЗМВР и понятието "достатъчно данни" по смисъла на чл. 207, ал. 1 от НПК имали различно съдържание. За да бъде образувано досъдебно производство по реда на НПК било необходимо да са налице достатъчно данни, които да обосноват основателно предположение, че има извършено престъпление. При налагането на мярката "задържане за 24 часа" по 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР били необходими само данни за извършено престъпление, тоест тези данни може да не са достатъчни за образуване на досъдебно производство, но да са достатъчни да се направи извод, че задържаното лице има съпричастност към извършването на съответното престъпление. В процесния случай такива данни категорично били налице.

Считат, че вреди от подобен неимуществен характер следва да са доказани от специалист, който може да даде правилна преценка за състоянието на лицето. Същите било необходимо да се съобразят с личността и характера на лицето, с икономическото състояние в страната, да се направи съпоставка между поведението му преди и след установената фактическа обстановка. Също така свидетели, неспециалисти нямали компетентността и познанията, за да анализират източника и причината за получените неимуществените вреди. Обикновено причините за емоционалния дисбаланс са комплексни и не следва да се преписват само на незаконосъобразни действия на полицейски служители. Същите следвало да се прецизират внимателно и след задълбочен анализ, което това умение изисквало продължително наблюдение, доверие между лицата със специални познания и обучение, несвойствени на хора без специална квалификация.

В допълнение към това и поради липсата на каквито и да било медицински документи, които обуславят наличието на настъпили промени в поведението на ищеца, нямало как да бъдат установени на базата на назначена съдебно - психиатрична експертиза. В конкретния случай не била приложена каквато и да е медицинска документация, от която да може да се черпи информация за настъпила промяна в психиката на ищеца. За състоянието на ищеца можело да се съди само по неговите сведения и показанията на неговите близки, които се явяват заинтересовани от подобен съдебен процес.

В условията на евентуалност възразява против размера на обезщетението, претендирано за неимуществени вреди. Същото противоречало на принципа за справедливост регламентиран в чл. 52 от ЗЗД. В крайна сметка, целта на обезщетението по ЗОДОВ трябвало да служи като средство за обогатяване на пострадалия. Ищецът не ангажирал доказателства, от които да се установява, че отмяната на оспорваната заповед за задържане е довела до някаква кардинална промяна на психическото му състояние, което е довело до това той да се нуждае от лечение и т.н.

Предвид изложеното, счита, че в случая не е налице фактическият състав за реализиране отговорността на СДВР по отношение на заявената от ищеца претенция за причинената му неимуществена вреда, тъй като не са налице всички необходими елементи и предпоставки за осъществяването ѝ съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Липсвал основният от елементите от фактическия състав, а именно - наличие на настъпила вреда, която да бъде квалифицирана като неимуществена.

Неимуществените вреди се определяли по справедливост въз основа на множество обстоятелства.

Установената съдебна практика, включително чрез задължителните указания, дадени от Пленума на ВС РБ в Постановление № 4 от 1968 г., както и решения по чл. 290 ГПК, давала разяснения за критериите, по които при всеки отделен случай се определя обезщетението за причинени неимуществени вреди. Въпрос на фактическа преценка, с оглед конкретните факти и обстоятелства, както и личността на увредения, било определянето на конкретния паричен еквивалент на обезщетението.

В съдебно заседание ищецът Б. К. А., чрез адв. М. – редовно призован, не се явява, представлява се от адв. Т., преупълномощен. Адвокат Т. иска съдът да уважи предявения иск по основание и размер. Счита, че са доказани всички елементи от фактическия състав на отговорността по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ. СДВР следвало да понесе отговорност и да обезщети причинените неимуществени вреди на доверителя му. Доказани били неимуществени вреди, които се касаят до болка и страдание, психологически стрес и негативно емоционално отражение върху състоянието на доверителя му. Цялата ситуация била абсурдна. Претендира разноски, за което представя списък.

Ответникът Директорът на Столична дирекция на вътрешните работи – редовно призован, се представлява от юрк. Г.. Юрисконсулт Г. – Поддържа подадения писмения отговор на исковата молба. Моли съдът да остави исковата молба без уважение. Счита, че не са налице предпоставките по чл. 1, ал.1 от ЗОДОВ. Моли за срок за писмени бележки. Заявява, че ще направи допълнително искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Прави възражение за прекомерност.

СГП – редовно уведомена, се явява прокурор Р., които прави искане за присъждане на по-малко обезщетение.

Административен съд - София - град, Първо отделение, 54 състав, след като обсъди по отделно и в съвкупност приложените към делото доказателства, в контекста на становището на страните, прие за установено от фактическа и правна страна следното:

От приложените към административно дело 11997/24 г. по описа на АССГ доказателства, приобщени към настоящото производство по искане на процесуалния представител на ищеца се установява, че със Заповед за задържане на лице, с рег. № 5133з-1012 от 18.11.2022г., издадена от инсп. Т. И. П.- Ш., е осъществено задържане в 07.00 ч. на 18.11.2022 г. от адрес: [населено място], [улица], на ищецът А.. На посочения адрес Б. А. живеел заедно със съпругата си М. А., с малолетното им дете И. А., / [дата на раждане] /, която към посочената дата била на по-малко от един месец, както и с родителите на съпругата му. В ранния час на 18.11.2022 г., когато навън все още било тъмно и семейството не се е събудило, в дома на А. пристигнали няколко патрулни автомобили с полицейски служители на СДВР. Те съобщили на ищеца за заповедта за задържане, поставили му белезници на ръцете и в присъствието на съпругата му, нейните родители и малкото им дете започнал да претърсват жилището, при което създали безпорядък навсякъде в жилището, влизали в различни помещения без да съобщят какво търсят и разхвърлили вещите на семейството. На Б. А. е извършен и личен обиск, като са иззети два смарт телефона, негова собственост. По време на претърсването не са били иззети други вещи или предмети. Докато служителите на СДВР осъществявали тези действия, Б. А. и другите членове на домакинството стояли в недоумение относно това, което се случва в дома им. Б. А. е отведен с белезници на ръцете с полицейски конвой в 06 РУ на СДВР. Там отново му е направен личен обиск и са иззети 10 лева, след което е настанен в помещение за задържане на съответното полицейско управление. В 12:45 ч. ищецът е освободен от полицейските служители и не му е дадено обяснение кое е

наложило задържането му.

С влязло в сила на 24.06.2024 г. Решение № 292 от 17.01.2024г., постановено по АНД № 14197/2023г., по описа на СРС, 110 състав, потвърдено с Решение № 9619 от 24.06.2024 г., постановено по КНАХД № 2115/2024г., по описа на АССГ, XV касационен състав, Заповед за задържане на лице, с рег. № 513зз-1012 от 18.11.2022г., издадена от инсп. Т. И. П.- Ш., е отменена като незаконосъобразна и противоречаща на материалния закон и целта на закона. В посочените съдебни актове изрично е прието, че осъществената принуда спрямо А. е била неоснователна и непропорционална.

От показанията на разпитаната в настоящото производство свидетелка М. Й. А. става ясно, че ищецът е задържан рано сутринта през м. ноември 2022 г. С него имат малко дете, което тогава било на около един месец. По това време тъкмо ставала, за да оправя бебето, когато майка ѝ се качила на техния етаж и казала на съпруга ѝ да слезе, че има полиция, а тя останала да храни бебето. След няколко минути се обадила сестра ѝ, за да каже – „Како слагат му белезници, моля те слез“. Тя взела бебето и отишла навън да види какво се случва. Попитала какво се случва и защо е това цялото нещо. Майка ѝ излязла и баща ѝ също. полицаите казали, че имат заповед за задържане, която не видя ли. След това дошли двама свидетели за обиска. Качили се на етаж и започнали да ровят в багажа. Не казали какво търсят. Разбрала, че търсят нещо червено, защото извадили нейни червени дрехи от чували, но нищо повече не казали. Попитала ги какво търсят в тях, защото Б. не се водел на този адрес, но казали, че си знаят работата. Той бил притеснен. Стоял с белезници все едно е някакъв престъпник. Когато ги попитал защо е с белезници му казали, че така трябва. Отвели го и след това около обяд го пуснали. Имали след това семейни проблеми, защото те не му вярвали. Имало проблеми с родителите ѝ, защото не му вярвали. Баща ѝ никога не се е сблъсквал с такива проблеми. Известно време имало проблеми дори не сядали заедно да вечерят. Това продължило около 2 месеца. Сега все още имали недоверие в него. Той не се чувства комфортно и не говорел на тази тема. Вече не изпитвал сигурност в полицията. Не е посещавал специализирана медицинска помощ. Не е използвал медикаменти.

В показанията си свидетелката Д. Д. А. твърди, че разбрала за случилото се от съпругата на ищеца. След като бил пуснат говорила с него. По разговора, който провели разбрал, че е притеснен, защото се чувствал неудобно от цялата ситуация, която се е създала пред съпругата му и родителите ѝ. Съпругата му ѝ обяснила, че са го извели с белезници. Известен период от време имало напрежение между тях. Имало недоверие, от това което се е случило. Той бил притеснен и засрамен. Сега не му било приятно да се говори на тази тема. Не се чувствал добре след случилото се. Не е знае да е приемал медикаменти.

Й. Н. Б. в показанията си твърди, че около 6:10 ч. сутринта чул шум. Излязъл и от СДВР се представили и казали, че търсят Б.. Съпругата му го извикала, той излязъл и му сложили белезници. Това, което видял е, че почти се разплакал. Бил по къс ръкав, а той му изнесъл якето, защото било студено. Поискали поемни лица, той се обадил и отишли негови познати. Направили обиск и го отвели с белезници. Той бил на работа и не знаел кога се е прибрал, но са го пуснали към 11:00 часа. Бил притеснен, защото такова нещо не се е случвало. Спрямо тях бил притеснен, защото Б. го попитал дали има нещо. Дъщеря му казвала, че е избухвал. Първите дни избягвал да вечеря с тях. Още когато отишли полицаите той казал, че е станала някаква грешка, защото не е такъв човек. Сега избягвал темата, не искал да говори. Сега минало много време, но отначало бил променен. Не е запознат да е използвал специализирана помощ след това задържане.

Съдът кредитира изцяло показанията на свидетелите като обективни, излагащи в хронологична последователност фактическите обстоятелства, включени в предмета на доказване, кореспондиращи и с информацията, съдържаща се в приложените писмени доказателства по делото.

Така установените фактически обстоятелства позволяват да се направят следните правни изводи:

Исковата претенция за обезщетение на неимуществени вреди е с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ във вр. чл. 203, ал. 1 и чл. 204, ал. 1 от АПК и е процесуално допустима. Вредите, чието обезщетяване се иска, се твърди да са резултат на отменен административен акт. Искът е предявен от активно легитимирана страна - адресат на отменения административен акт, срещу надлежен ответник - Столична дирекция на вътрешните работи, в чиято структура е служител- административният орган, издал отменената заповед.

Не са изтекли предвидените в разпоредбите на чл. 110 и чл. 111 б. „в“ от ЗЗД погасителни давностни срокове. Според задължителното тълкуване, дадено с т. 4 на ТР № 3 от 22.04.2005 г. по тълкувателно дело 3/2004 г. на ОСГТК на ВКС, началният момент на погасителната давност при искове за обезщетение за вреди от незаконни актове на администрация е датата на влизане в сила на решението, с което се отменя унищожаем административен акт или приведено към конкретиката на настоящия казус – 24.06.2024 г., (исковата молба е депозирана на 02.12.24 г.).

Разгледана по същество исковата претенция е частично основателна.

Конституционно регламентираният принцип в чл. 7 от Конституцията на Република България за отговорността на държавата за вреди, причинени от незаконни актове, действия и/или бездействия на нейни органи и длъжностни лица е детайлно уреден в Закона за отговорността на държавата и общините за вреди, а и в Глава единадесета на АПК. Тази отговорност се различава от отговорността по чл. 45 от Закона за задълженията и договорите (ЗЗД), обусловена от общия принцип да не се вреди другиму. Разпоредбата на чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ предвижда отговорност на държавата и общините за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица, осъществени при или по повод изпълнението на административна дейност. Отговорността на ответната администрация може да бъде ангажирана при кумулативно наличие на следните предпоставки :

- 1) незаконосъобразен акт, действие или бездействие на административен орган или на длъжностно лице,
- 2) причинени вреди от имуществен и/или неимуществен характер, настъпили непосредствено след неправомерния резултат
- 3) пряка причинна връзка между настъпилите вреди и незаконосъобразния акт, действие или бездействие.

Тежестта на доказване на всички правопораждащи елементи от фактическия състав на предявения иск е на ищеца, като съдът следва да приеме за ненастъпили тези от тях, които са останали недоказани. Липсата на който и да е елемент от фактическия състав предполага неоснователност на исковата претенция по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ.

Налице е първата от визираните предпоставки - отменен по съдебен ред, с влязло в сила на 24.06.2024 Решение № 292 от 17.01.2024г., постановено по АНД № 14197/2023г., по описа на СРС, 110, административен акт – Заповед за задържане на лице, с рег. №

5133з-1012 от 18.11.2022г., издадена от инсп. Т. И. П.- Ш. при Столична дирекция на вътрешните работи, с която на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, ищецът е бил задържан в помещение за временно задържане в 06 РУ- СДВР.

Вредите в производството по чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ не се презюмират, а подлежат на пълно доказване от ищеца. Възприетите критерии в съдебната практика определят като непосредствени вредите, които следват противоправния резултат по време и място, а като преки - вредите, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на причинителя и настъпването им.

Задържането, на основание чл. 72, ал. 1 от Закона за Министерството на вътрешните работи, е административна мярка за принуда, която има за правна последица ограничаване на правото на свободно придвижване. Незаконосъобразното ограничаване на това право неминуемо е свързано с негативни преживявания, които се отразяват на емоционалното, физическото и психическото състояние. В конкретния казус ищецът е бил задържан в помещение за временно задържане на 06 РУ- СДВР, което му е причинило силен срам, неудобство и притеснение от случващото се в дома на родителите на съпругата му и пред техните погледи, почувствал се е злепоставен не само пред близките си, но и пред съседите, които са видели полицейските служители около дома на семейството, за да разберат какво се случва, почувствал се изключително зле от това, че е с поставени белезници, злепоставен пред близки и съседи и затруднения в правото му на придвижване.

От показанията на тримата свидетели се установи, че ищецът е бил „видимо притеснен“ по време на задържането, обиска му, претърсването отвеждането и през цялото време до отмяната на заповедта, а и до сега отбягва да говори по този въпрос. След този случай, ищецът ищецът избягва пряк контакт със служители на полицията на обществени места заради недоверието, което изпитва към тяхната работа като резултат от негативните преживявания.

Така установените факти – силен срам, неудобство и притеснение от случващото се в дома на родителите на съпругата му и пред техните погледи, почувствал се е злепоставен не само пред близките си, но и пред съседите, които са видели полицейските служители около дома на семейството, за да разберат какво се случва, почувствал се изключително зле от това, че е с поставени белезници, злепоставен пред близки и съседи и затруднения в правото му на придвижване, ангажиментите и задълженията, които е имал към семейството и близките си, преценени в контекста на мотивите, с които съдът е обосновал отмяната на незаконосъобразно издадената Заповед за задържане - липса на доказателства, установяващи фактическо основание за задържане „не са ангажирани доказателства за съществуване на данни за съпричастност на жалбоподателя към извършеното престъпление. Ищецът е преживял силен стрес, тревога и безпокойство, накърнен е авторитетът му не само пред съседите му, а и пред роднините му. Изпитал е сериозно притеснение дали ще докаже пред тях, че не е съпричастен към престъплението, в което е обвинен. Чувствата на несигурност, огорчение, обида и накърнено достойнство които е изпитал при задържането са прераснали в усещане за произвол и явна несправедливост, видно от показанията на свидетелите.

Според настоящия съдебен състав, събраните по делото доказателства установяват наличието на всички материално - правни предпоставки за ангажиране на обективната отговорност на ответника, на основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ. Налице е

незаконособразен административен акт, който е отменен по съдебен ред. В резултат на този незаконособразен акт ищецът е търпял описаните неимуществени вреди през целия инкриминиран период, започващ от момента на задържането му, до влизане в сила на решението за отмяна на незаконособразната заповед. Установена от доказателствата по делото е и пряката причинна връзка между настъпилите неимуществени вреди и незаконособразния административен акт.

Разпоредбата на чл. 4 от ЗОДОВ предвижда, че на обезщетение подлежат всички реално настъпили имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането. Обезщетението, което се претендира има за цел да компенсира със съответния паричен еквивалент понеслия неблагоприятните последици, възникнали по време на прилагането на отменения незаконособразен административен акт. При определяне на размера, приложима е разпоредбата на чл. 52 от ЗЗД, съгласно § 1 от Заключителните разпоредби на ЗОДОВ. Според константната съдебна практика „справедливостта“ не е абстрактно понятие и може да бъде изведена въз основа на конкретно установени обективни факти - вид, характер, степен на увреждането; обстоятелства, при които са настъпили вредите. Отчитайки посочените обстоятелства, краткия период на фактическо задържане и сравнително краткия период до отмяната на заповедта за задържане с влязлото в сила съдебно решение, съдът счита, че в конкретния казус негативните емоционални преживявания на ищеца не се отличават с висок интензитет и продължителност. Затова, според критериите за справедливост същият следва да бъде обезщетен със сумата от 1350 лева, от които 400 лева за изпитания стрес, напрегнатост, душевен дискомфорт по време на самото задържане и по 50 лева за всеки от деветнадесетте месеца до отмяната на заповедта. За разликата до пълния предявен размер от 3 000 лева - искът като недоказан следва да бъде отхвърлен. Доказана по основание е и акцесорната претенция за лихви с правно основание чл. 86, ал. 1 от ЗЗД. В задължителното тълкуване, дадено с т. 4 на ТР № 3/2005 г. по тълк. дело № 3/2004 г. на ОСГТК е посочено, че началният момент на забавата, както и началният момент на погасителната давност за предявяване на иска за обезщетение от незаконни актове на администрацията, е влизането в сила на решението, с което се отменят унищожаваните административни актове.

В настоящия казус присъденото обезщетение в размер на 1350 лева ще следва да се изплати със законната лихва, считано от 24.06.24 г. до окончателното му изплащане.

При този изход на спора ответникът следва да бъде осъден да заплати на ищеца сторените разноски за държавна такса в размер на 10 лв. за образуване на съдебното производство.

Основателно е възражението на ответника за прекомерност на претендираното от ищеца адвокатско възнаграждение от 750 лв. Съгласно чл. 78, ал. 5 ГПК ако заплатеното от страната възнаграждение за адвокат е прекомерно съобразно действителната правна и фактическа сложност на делото, съдът може по искане на насрещната страна да присъди по-нисък размер на разноските в тази им част, но не по-малко от минимално определения размер съобразно чл. 36 от Закона за адвокатурата. Делото е решено в едно съдебно заседание, в което извън разпита на трима свидетел, не са извършени други процесуални действия със значителна сложност, каквато не е и правната сложност на спора. Минималният размер на адвокатското възнаграждение по чл. 8, ал. 1, вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1/2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения е: при интерес от 1000 до 10 000 лв. - 400 лв. плюс 10 % за горницата

над 1000 лв., която е 2000 лв., или в случая 200 лв., плюс 400 лв. е равно на 600 лв., а не следва да се претендира сумата в размер на 750 лева. В процентно отношение, претендираната сума от 600 лв., следва да бъде редуцирана до сумата в размер на 280 лв., съобразно уважената част от иска, и тя ще е в съответствие с фактическата и правна сложност на спора.

В полза на ответника по иска следва да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение съобразно с отхвърлената част на иска. ЗОДОВ предвижда възможност за присъждане на разноски по чл. 10, ал. 4 при установено осъществяване на процесуално представителство от юрисконсулт в допустимите хипотези. И доколкото законът допуска административният орган да упълномощи служител с юридическо образование за осъществяване на защитата по делото, то и представляваният правен субект има право на разноски, които изрично са предвидени в специалната норма. Прилагайки разпоредбата на чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, съдът присъжда възнаграждение не в полза на юрисконсулта, а в полза на юридическото лице, което е защитавано от него, респективно в чиято структура се намира представляваният по този начин административен орган. След като възнаграждението се дължи не на юрисконсулта, а на бюджета на административния орган, който той представлява, реалното му заплащане е ирелевантно за реализиране на отговорността за разноски за загубилата делото страна по спора. При правна защита, осъществена от юрисконсулт, страната не следва да доказва пряко направения разход, докато обратното е важно за всички случаи, в които се репарират разноски за адвокатско възнаграждение - ТР 6/2013 г. по тълк. дело № 6/2012 г. на ОСГТК на ВКС. Именно с оглед тези специфики на осъществяваното процесуално представителство, приравняването на юрисконсулта на адвоката досежно присъжданото възнаграждение е частично. В този смисъл: решение № 10/29.09.2016 г. по конст. дело № 3/2016 г. на Конституционния съд. Разпоредбата на чл. 37 ЗПП препраща към НЗПП, където в чл. 24 е посочено, че по административни дела възнаграждението за една инстанция е от 100 до 200 лева/.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ на ответника следва да се присъди юрисконсултско възнаграждение, което да е процент от минималното възнаграждение, предвидено в чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, или 55 лв., съразмерно с отхвърлената част от иска, в полза на юридическото лице.

Мотивиран от изложеното, Административен съд - София-град, Първо отделение, 54 състав

РЕШИ:

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи да заплати на Б. К. А., с ЕГН: [ЕГН], сумата от 1350 (хиляда триста и петдесет) лева - обезщетение за неимуществени вреди от незаконно задържане, на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР, със заповед за задържане на лице рег. № 5133з-1012 от 18.11.2022г., издадена от инсп. Т. И. П.- Ш. 06 РУ при Столична дирекция на вътрешните работи, за периода 18.11.22 г. до 24.06.24 г., ведно със законните лихви, считано от 24.06.2024 г. до окончателното изплащане на обезщетението и направените разноски в размер на 10 лева за държавна такса и 280 /двеста и осемдесет/ лева - за адвокатско възнаграждение и д.т., а до сумата в размер на 750 лева отхвърля искането за възнаграждение, като неоснователно.

ОТХВЪРЛЯ предявения иск от Б. К. А., с ЕГН: [ЕГН], срещу Столична дирекция на вътрешните работи, с правно основание чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, за разликата от 1 350 (хиляда триста и петдесет) лева до пълния предявен размер от 3 000 (три хиляди) лева

като НЕДОКАЗАН.

ОСЪЖДА Б. К. А., с ЕГН: [ЕГН], да заплати на Столична дирекция на вътрешните работи сумата от 55 (петдесет и пет) лева юрисконсултско възнаграждение.

Решението може да се обжалва в 14-дневен срок от съобщението на страните за постановяването му с касационна жалба пред Върховния административен съд.